Opłatę pocztową uiszczono ryczałtem.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11 — 1; Administracja od 9 — 3.

Poznań, dnia 1 czerwca 1935

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 20,— zł, półrocznie 10,— zł, kwartalnie 6.50 zł.

Numer pojedyńczy 1,— zł.

NR. 11 Wydawca: **Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu** **ROK 14**

Dnia 23 maja 1935 zmarł nagle i nieoczekiwanie śp.

Prof. Dr. Juljan Flatau

Przewodniczący Sekcji Przemysłu Chemicznego i członek Rady naszego Związku.

W Zmarłym straciliśmy wielkiego znawcę przemysłu chemicznego, który przez długie lata oddawał swą wiedzę i doświadczenie na usługi naszej Organizacji.

Cześć Jego pamięci!

Prezydjum i Rada Związku Fabrykantów w Poznaniu.

Izba Przemysłowo - Handlowa w Poznaniu ku czci śp. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

W dniu 21 bm. odbyło się uroczyste żałobne zebranie Izby Przemysłowo - Handlowej w Poznaniu, ku czci śp. Marszałka Józefa Piłsudskiego. Na zebraniu tem, prezes Izby p. Sew. Samulski wygłosił poniższe przemówienie, które Radcowie Izby, zaproszeni goście i personel Izby wysłuchali powstawszy z miejsca.

„Dnia 12 maja 1935 wraz z zachodzącem słońcem zgasło najżarliwsze w Polsce serce. Cicho, nieledwie tajemniczo opuścił Duch Marszałka Piłsudskiego swój skromny dwór w Łazienkach i odszedł o zmierzchu ukrytą przed naszemi oczami ścieżką przeznaczenia.

I odezwał się z najwyższej strażnicy naszego przeznaczenia, z Wawelu, śpiż Zygmunta, dając znać całemu Narodowi Polskiemu, że do Krypty Królewskiej złożono prochy Wielkiego Wodza.

W czem leży wielkość Jego, która przez tajemnicę śmierci, majestatem życia pełnego chwały opromieniona, na wieczne czasy w dziejach Narodu Polskiego trwać będzie nieprzerwanie?

W tem, że Marszałek Piłsudski miał duszę Wodza, że należał do szczupłego grona tych nielicznych ludzi, którzy drogi historji wytyczają i twórczą swą wolą prowadzą narody ku ich przeznaczeniu. Dusza prawdziwego wodza jest zjawiskiem wyjątkowem. Nie próbujmy zgłębiać tej tajemnicy, gdyż nietylko twórczy duch, ale i Jego dzieło jest rzeczą niewymierną. Żadna skala nie jest w stanie określić wymiaru płomienia, który rozpalał serce Bohatera. I serce to zgasło, i ozwała się w kraju całym głęboka żałość, ozwała się ona echem głębokiem, czystem, rozszerzyła się na całą Polskę. Odszedł przecież Człowiek, który od zarania niepodległości Polskiej na losy polityczne i gospodarcze naszego Państwa decydujący wywierał wpływ.

W powszechnej żałobie Narodu nie brak jest ludu pracującego od robotnika aż do najwyższych urzędników i dygnitarzy, kół przemysłowych, handlowych, rzemieślniczych i rolniczych. Świat polski pracujący zachowa Wielkiemu Zmarłemu wieczną wdzięczność za pokierowanie nawą Państwa po stałej linji politycznej, dzięki czemu Polska zachowała w najtrudniejszych okresach swego nowego bytu podziwu godny spokój i równowagę.

Jego genjalnej inicjatywie i tytanicznej sile woli zawdzięczamy, że obok podwalin politycznej budowy i wytyczenia nienaruszalnych granic Państwa położono podwaliny dla jedności naszego życia gospodarczego,

że stworzono jednolite prawa, rządzące naszem życiem gospodarczem,

że zbudowano nowe drogi naszej ekspansji zagranicznej, zwłaszcza zamorskiej,

że zapewniono dalszy rozwój gospodarczy Rzeczypospolitej,

wszystko to zawdzięczamy pośrednio działalności Tego, którego nazwano słusznie Budowniczym Państwa Polskiego.

Pozostanie On nam wzorem cnót obywatelskich, gdyż

wszystko dał z siebie i wszystko poświęcił dla dobra i wielkości Ojczyzny,

za te poświęcenia całego życia nie żądał nigdy nagród materjalnych,

cnotę poświęcenia dla Narodu i skromności dla siebie przekazał nam jako żywy przykład po wsze czasy.

Przyłączamy się do hołdu dla śp. Wodza Narodu zawartego w Orędziu Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, które brzmi:

„Do Obywateli Rzeczypospolitej!

Marszałek Józef Piłsudski życie zakończył. Wielkim trudem Swego życia budował siły w narodzie, genjuszem umysłu, twardym wysiłkiem woli Państwo wskrzesił. Prowadził je ku odrodzeniu mocy własnej — ku wyzwoleniu sił, na których przyszłe losy Polski się oprą. Za ogrom Jego pracy danem Mu było oglądać Państwo nasze, jako twór żywy, do życia zdolny, do życia przygotowany, a armję naszą sławą zwycięskich sztandarów okrytą. Ten największy na przestrzeni całej naszej historji Człowiek z głębi dziejów minionych moc Swego ducha czerpał i nadludzkiem wytężeniem myśli drogi przyszłe odgadywał. Nie Siebie tam już widział, bo dawno odczuwał, że siły Jego fizyczne ostatnie posunięcia znaczą. Szukał i do samodzielnej pracy zaprawiał ludzi, na których ciężar odpowiedzialności skolei miałby spocząć. Przekazał Narodowi dziedzictwo myśli o honor i potęgę Państwa dbałej. Ten Jego testament, nam żyjącym przekazany, przyjąć i udźwignąć mamy. Niech żałoba i ból pogłębi w nas zrozumienie naszej i całego Narodu — odpowiedzialności przed Jego duchem i przed przyszłemi pokoleniami".

Na cześć Wielkiego Zmarłego wzywam Panów do poświęcenia 2 minut milczeniu, w których niech każdy w skupieniu rozpamiętywa wielką rolę, jaką Zmarły odegrał w historji Państwa Polskiego.

Dla ciągłej pamięci śp. Zmarłego Pierwszego Marszałka Polski w działalności Izby, Prezydjum Izby proponuje — jedno stypendjum dla słuchacza Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu nazwać „Stypendjum im. Marszałka Józefa Piłsudskiego".

Stwierdzam, że uchwałę tę zebranie jednomyślnie przyjmuje." — Temi słowy prezes Samulski zamknął żałobne posiedzenie Izby.

Odezwa Centralnego Związku Przemysłu Polskiego w sprawie złożenia 1 miljona złotych przez przemysł na budowę pomnika dla śp. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Poniżej podajemy następującą odezwę C. Z. P. P.:

„Mamy zaszczyt podać do wiadomości WPanów uchwałę powziętą w dniu 15. bm. przez Prezydjum Centralnego Związku, której treść brzmi jak następuje:

„Prezydjum Centralnego Związku Przemysłu Polskiego na uroczystem zebraniu z udziałem przedstawicieli zrzeszonych organizacyj w dniu 15 maja 1935 r. jednomyślnie powzięło uchwałę — wezwać przemysł do złożenia jednego miljona złotych na budowę pomnika w stolicy Państwa Wskrzesicielowi Ojczyzny, Pierwszemu Marszałkowi Polski — Józefowi Piłsudskiemu, inicjując w ten sposób dzieło, w którego realizacji weźmie bezwątpienia udział cały naród".

Uchwała powyższa spotkała się już z bardzo szczerem uznaniem ze strony miarodajnych czynników rządowych. Znajduje też ona niezmiernie sympatyczny oddźwięk nietylko w samym przemyśle, lecz również i wśród jego pracowników, a także wśród innych warstw społeczeństwa.

Przed powzięciem uchwały Prezydjum naradzało się z przedstawicielami poszczególnych większych gałęzi przemysłu, co do możliwości zrealizowania uchwały i co do przewidywanego udziału poszczególnych gałęzi w pokryciu jednego miljona złotych. W wyniku narad Prezydjum doszło do wniosku, że cały przemysł bezwątpienia doceni wagę i znaczenie tej inicjatywy i że punktem ambicji poszczególnych gałęzi przemysłowych oraz poszczególnych przedsiębiorstw będzie jaknajszybsze złożenie niezbędnych sum.

Według prowizorycznych obliczeń, dokonanych na zebraniu Prezydjum, jest rzeczą pożądaną, aby udział w Funduszu Budowy Pomnika stanowił 5% sum, subskrybowanych w swoim czasie na Pożyczkę Narodową.

Podajemy WPanom tę normę jako orjentacyjną i nie wątpimy, że organizacja WPanów dołoży ze swej strony wszelkich starań do tego, aby zrzeszone w niej przedsiębiorstwa nie pozostały w tyle za innemi i wpłaciły na Fundusz sumy odpowiadające powyższej normie.

Odnośne wpłaty prosimy dokonywać na rachunek: „Centralny Związek Przemysłu Polskiego Fundusz Budowy Pomnika Marszałka Piłsudskiego" bądź z Banku Handlowym w Warszawie, bądź w Powszechnym Banku Związkowym w Polsce.

Polecamy tę sprawę najpilniejszej uwadze i najbardziej serdecznej opiece WPanów.

261 miljonów złotych osiągnęła subskrypcja Pożyczki Inwestycyjnej.

Po zakończeniu subskrypcji Pożyczki Inwestycyjnej, prowadzone są obliczenia statystyczne, które potrwają czas dłuższy. Dowiadujemy się, że całkowita subskrypcja osiągnęła imponującą cyfrę 261 miljonów złotych (łącznie z obligacjami Pożyczki Narodowej). Uzyskanie tak znacznej sumy głównie na wolnym rynku świadczy o wielkim sukcesie Pożyczki Inwestycyjnej.

Na podkreślenie zasługuje, że poraz pierwszy w historji emisyj polskich pożyczek państwowych — w akcji subskrypcyjnej Pożyczki Inwestycyjnej wzięły udział spółdzielnie.

Jeżeli się uwzględni, że przeciętna subskrypcja przypadająca na jedną osobę i dokonana w syndykacie spółdzielczym wynosi około 150 zł, dojdzie się do wniosku, że spółdzielnie działały przedewszystkiem w sferach najdrobniejszych ciułaczy.

Fakt ten należy uznać za niezmiernie pomyślny, a to z dwóch powodów: 1) Pożyczka Inwestycyjna miała za cel przyciągnięcie przedewszystkiem tych kapitałów, które nie były dotychczas zaangażowane w produkcji. Dlatego też jej charakter był dostosowany do wymagań i przyzwyczajeń najszerszych sfer „drobnych ciułaczy", dla których właśnie bardzo dużą atrakcją jest perspektywa wygrania premji.

Powtóre ciągle stoi przed nami zadanie stworzenia rynku — we właściwem tego słowa znaczeniu — dla papierów państwowych. Stać się zaś może to tylko wtedy, jeżeli obligacje takie będą dostatecznie znane i popularne w najszerszych kołach.

Skarbowość.

W sprawie ulg w spłacie zaległości podatkowych w odniesieniu do osób prawnych.

Ponieważ wprowadzone ostatniem rozporządzeniem Ministra Skarbu ulgi w spłacie zaległości podatkowych, przyznawane z urzędu płatnikom podatków, nie dotyczą osób prawnych, przeto uzyskanie przez te osoby ulg w spłacie zaległości może nastąpić jedynie w drodze indywidualnych i należycie uzasadanionych starań. Podania w tej sprawie należy kierować za pośrednictwem właściwych urzędów do Ministerstwa Skarbu.

Jak podajemy niżej Centralny Związek Przemysłu Polskiego, a także samorząd przemysłowo - handlowy wdrożyły kroki, ażeby odnośne ulgi zostały rozszerzone także na osoby prawne.

W sprawie rozciągnięcia ulg w spłacie zaległości podatkowych na osoby prawne.

Centralny Związek Przemysłu Polskiego wystosował 8 maja br. w powyższej sprawie do Ministra Skarbu następujący memorjał:

„Ogłoszone ostatnio dwa rozporządzenia z dnia 28 marca i z dnia 15 kwietnia rb. o ulgach w spłacie zaległości podatkowych mają realizować oświadczenia Pana Prezesa Rady Ministrów i Pana Ministra Skarbu, złożone w ciałach ustawodawczych, co do sposobu ostatecznego rozwiązania problemu zaległości. Drugie z tych rozporządzeń, niechybnie ważniejsze, nakazuje przyzna-

wanie z urzędu określonych w nim szczegółowo ulg osobom fizycznym, spadkom nieobjętym i spółkom jawnym, natomiast odnośnie *osób prawnych przewiduje ono, że ulgi te mogą być przyznawane przez Ministerstwo Skarbu jedynie „w przypadkach gospodarczo uzasadnionych*" na skutek indywidualnych podań.

„W myśl nowych przepisów z ulg korzystać może tylko ten płatnik, który zapłacił, względnie płacić będzie bieżące należności, a więc ten kto drogą wysiłku finansowego składa dowód, że jako płatnik podatków jeszcze żyje i lojalnie — w miarę sił i możności — spełnia swoje obowiązki, wykazując poczucie dyscypliny podatkowej. Konsekwencją tego rodzaju ujęcia jest pozbawienie ulg płatników, obwinionych o większe przestępstwa podatkowe, oraz płatników, których zaległości powstały na skutek ich złej woli. Z powyższego wynika, że w stosunku do osób fizycznych li tylko względy czy warunki merytoryczne, oparte o przesłanki równomierności i moralności podatkowej, decydują o możności korzystania z generalnych ulg, z wykluczeniem jakichkolwiek innych okoliczności, a nawet wysokości zaległości czy wysokości płaconych podatków.

„*W tych warunkach wyłączenie osób prawnych z pod mocy obowiązywania ogólnych przepisów nie znajduje uzasadnienia merytorycznego, nie wspominając już o tem, że jest w kolizji z wspomnianemi przesłankami moralnemi, a jednocześnie jest niesprawiedliwe w stosunku do pewnej kategorji płatników.*

„Argument zaś, spotykany zresztą ubocznie w pewnych półoficjalnych oświadczeniach, że nowe przepisy o ulgach nie mogą dotyczyć większych, finansowo silniejszych płatników, a wśród nich osób prawnych, nie jest uzasadniony, ponieważ ani nie znajduje wyrazu we wspomnianych już deklaracjach członk. Rządu, i nie jest w zgodzie z przesłankami czy założeniami przyznanych ulg, ani też nie jest zgodny z brzmieniem przepisów wreszcie nie jest ścisły.

„Jeśli bowiem chodzi o osoby fizyczne, to — przy istnieniu warunków określonych w rozporządzeniu — nawet największy i jednocześnie najsilniejszy płatnik może korzystać z ulg i to bez względu na wysokość zaległości, ponieważ omawiane rozporządzenie nie przewiduje żadnych ograniczeń z tego powodu. Pozatem argument ten nie jest ścisły, gdyż nie każdy płatnik większy jest finansowo silniejszy; rzeczywistość wskazuje, że często bywa odwrotnie. Co się zaś tyczy osób prawnych, to — jak wiadomo — wiele z nich nie można zakwalifikować do kategorji większych płatników; większe zaś przedsiębiorstwa należące do osób prawnych, niestety częstokroć zaliczyć wypada do stosunkowo słabszych finansowo płatników. Te właśnie bowiem kategorje płatników dotknął kryzys szczególnie silnie.

„*Wobec tego i zważywszy brak motywów, któreby uzasadniały tego rodzaju pokrzywdzenia osób prawnych, mamy zaszczyt prosić Pana Ministra Skarbu o wydanie zarządzenia rozciągającego ulgi z rozporządzenia z dnia 15 kwietnia 1935 r.* (Dz. U. R. P. Nr. 29 poz. 225) *na osoby prawne*".

Jeszcze w sprawie stosowania rozporządzenia o umarzaniu zaległości podatkowych.

Na konferencji informacyjnej, jaka odbyła się w Izbie Przemysłowo - Handlowej w Łodzi, celem wyjaśnienia niektórych kwestyj, łączących się z właściwem stosowaniem w praktyce rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 15 kwietnia rb. o umarzaniu zaległości podatkowych, skrystalizowała się m. in. jednogłośnie opinja, iż zachodzi potrzeba włączenia w ramy akcji oddłużeniowej również płatników, których przedsiębiorstwa uległy likwidacji, co sprawia, iż nie posiadają oni żadnych przepisów podatkowych ani w r. 1934/35, ani w r. 1933/34. Równocześnie uznano jednak, iż umorzenie zaległości, dotyczących tej kategorji płatników, nastąpić winno w trybie indywidualnym, przy opinjodawczym współudziale czynnika obywatelskiego, powołanego na zasadzie propozycyj samorządu gospodarczego.

Pozatem szczegółową uwagę poświęcono na konferencji sprawie stosowania przepisów o umarzaniu zaległości podatkowych w odniesieniu do osób prawnych, przyczem również ustalił się pogląd, iż indywidualne podania owej kategorji płatników winny być opinjowane przez Izby Przemysłowo - Handlowe, podobnie jak stosowane było to dotąd przy załatwieniu wszelkich wniosków o umorzenie zaległości podatkowych płatników, u których odpisanie zaległości wchodziło w grę w łączności z postępowaniem upadłościowem względnie zapobiegawczem.

Całokształt uwag i wniosków Izba Przemysłowo-Handlowa w Łodzi przedstawi Ministerstwu Skarbu.

Ulgi w spłacie zaległych danin komunalnych.

Poniżej podajemy szczegóły rozporządzenia o ulgach w spłacie zaległych danin komunalnych:

Uregulowanie spłaty zaległości w samoistnych daninach komunalnych opiera się mniejwięcej na tych samych zasadach, które znalazły zastosowanie przy rozporządzeniu o likwidacji zaległości podatków na rzecz Państwa. Przepisom rozporządzenia podlegają zaległości w daninach następujących: podatku wyrównawczym dla gmin wiejskich, opłatach drogowych specjalnych, dopłatach drogowych od adjacentów na ob-

szarze gmin wiejskich, opłatach zastępujących świadczenia drogowe w naturze, podatku inwestycyjnym, podatku od lokali w gminach wiejskich o charakterze miejskim, w podatku od placów budowlanych, pobieranym od dn. 1. 4. 1932 r., oraz w zasadniczym podatku wojskowym, pobieranym na rzecz gmin.

Ulgi przysługują z urzędu tylko osobom fizycznym, spadkom wakującym i spółkom jawnym, o ile chodzi o osoby prawne, to ulgi z urzędu im nie przysługują, będą one mogły jednak być im przyznane na podstawie podań, o ile stan gospodarczy tych osób przyznanie tych ulg uzasadnia. Podania będą załatwiać zarządy związków samorządowych, na rzecz których przypadają zaległości.

Punktem wyjścia ulg, przyznanych płatnikom omawianem rozporządzeniem, jest przedewszystkiem umorzenie, pod pewnemi warunkami, w części, lub w całości zaległości, powstałych do dnia 1 kwietnia 1933 r. wyłącznie.

Józef Wanke.

Komunalny dodatek do podatku dochodowego w b. zaborze pruskim nie podlega ulgom.

W „Dzienniku Ustaw“ nr. 36 pod poz. 259 zostało ogłoszone rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 8 maja 1935 r., przyznające ulgi w spłacie samoistnych danin komunalnych na zasadach analogicznych do tych, jakie obowiązują przy spłacie zaległych podatków państwowych (o czem wyżej — przyp. Red.).

Niewiadomo, z jakich powodów, nie objęto tem rozporządzeniem jednej z najważniejszych danin samoistnych, pobieranych na obszarze b. dzielnicy pruskiej, mianowicie komunalnego dodatku do podatku dochodowego.

Trudno przypuścić, aby władze centralne celowo tę daninę pominęły, gdyż szereg ostatnio wydanych zarządzeń wskazuje, że zamierzano rzeczywiście i skutecznie zlikwidować wszelkie stare zaległości i zwolnić wreszcie życie gospodarcze od ich ciężaru.

Pominięcie tej najważniejszej niemal u nas daniny komunalnej przypisuję raczej tylko przypadkowi. Najprawdopodobniej przy opracowaniu rozporządzenia w Warszawie, przeoczono poprostu ten podatek dlatego, że go w innych dzielnicach niema, lecz tylko na obszarach b. zaboru pruskiego.

O ile zaś o nim pamiętano, to uważano go widocznie za dodatek niesamoistny, dzielący bezpośrednio los państwowego podatku dochodowego. Sądzono więc widocznie, że płatnicy uzyskają w nim ulgi równocześnie z ulgami w państwowym podatku dochodowym, a to na podstawie par. 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 15. 4. 1935 (Dz. Ust. Nr. 29 poz. 225), gdzie powiedziano:

„Przepisy rozporządzenia niniejszego stosuje się do zaległości w podatkach państwowych: gruntowym, przemysłowym od obrotu, dochodowym (Dział I), od nieruchomości, od lokali, od placów budowlanych i wojskowych, wraz z dodatkami państwowemi i samorządowemi“.

Przypuszczenie to znaleść może swoje uzasadnienie w okólniku Ministerstwa Skarbu z dnia 17. 4. 1935 r. L. D. V. 15444/1/35 w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu“ Nr. 11 poz. 273, gdzie wyraźnie powiedziano, że pobierany w b. zaborze pruskim „przy podatku dochodowym“ dodatek należy (o ile chodzi o ulgi według rozporządzenia z 28. 3. 1935 r. — Dz. Ust. 22 poz 135) zaliczać do dodatków samorządowych.

W rozporządzeniach tych i okólniku przeoczono jednak, że w myśl orzecznictwa Najwyższego Trybunału Administracyjnego dodatek ten należy uważać właśnie za daninę samoistną, że tem samem należało ją umieścić wśród takichże danin w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 8 maja 1935 r., co się atoli nie stało.

W następstwie tego przeoczenia władze samorządowe odmawiają płatnikom przyznania ulg w zakresie komunalnego dodatku, wyjaśniając z pewną słusznością, że ulgi według rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 8. 5. 1935 r. nie przysługują, bo dodatek ten nie został tem rozporządzeniem objęty, ulgi zaś według rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 15. 4. 1935 r. nie mają również zastosowania, gdyż chodzi o s a m o i s t n ą daninę komunalną, co do której Minister Skarbu bez porozumienia z Ministrem Spraw Wewnętrznych ważnych zarządzeń wydawać nie może.

To samo przeoczenie i ta sama niepewność, co do tego dodatku komunalnego pojawia się już poraz trzeci w przepisach o ulgach podatkowych.

Jak się dowiaduję, miejscowe samorządy gospodarcze zamierzają na te niedopatrzenia w najbliższym czasie zwrócić uwagę właściwym władzom centralnym i spowodować autorytatywne wyjaśnienie sprawy w interesie płatników, gdyż przychylna intencja tych władz także właśnie, co do ulg w zakresie dodatku komunalnego nie ulega, zdaje się, wątpliwości, a chodzi tylko o właściwe sformułowanie odnośnych zarządzeń.

Przyspieszenie tych kroków jest tem więcej wskazane, że płatnicy najpóźniej do 15 czerwca 1935 muszą dopełnić przepisanych warunków tj. uskutecznić dopłatę brakujących ewentualnie kwot, aby z ulg mogli korzystać.

Płatnicy, którzy mają zaległości w dodatku komunalnym do podatku dochodowego z przed 1 kwietnia 1934 r., powinni mojem zdaniem, postarać się w każdym razie o to, aby warunkom dla uzyskania ulg uczynić do 15 czerwca 1935 r. zadość.

Obniżenie opłat za upomnienia w postępowaniu egzekucyjnem.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnem władz skarbo-

wych, ustaliło m. in. wysokość opłat za upomnienia. Opłata wynosiła 1,50 zł przy należności od 20—600 zł. Przy należności od 600—4.000 zł opłata za upomnienie wzrastała do 10 zł, pozostając w tej wysokości przy sumach należności wyższych od 4.000 zł. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 stycznia 1933 r. określiło dla należności drobnych, nieprzekraczających 1,50 zł opłatę za upomnienia w wysokości 50 gr, dla należności zaś od 1,51 zł do 5 zł opłatę w wysokości 1 zł.

Powyższe zróżniczkowanie opłat za upomnienia w postępowaniu egzekucyjnem jest zdaniem Związku Izb niewystarczające, abciąża bowiem płatników nadmierną opłatą za urzędowe czynności władz skarbowych, polegające zresztą na wypełnieniu gotowego formularza.

Mając na uwadze pewną współmierność, jaka stosownie do teorji prawa skarbowego winna zachodzić między opłatą skarbową a rozmiarem usług świadczonych przez władze — Związek Izb zaproponował Ministerstwu Skarbu poniższą tabelę opłat, ujętą w 5 stawkach zróżniczkowanych w sposób następujący:

1. przy należnościach nieprzekraczających 100 zł opłata wynosi 50 gr,
2. przy należnościach nieprzekraczających 100 do 500 zł opłata wynosi 1,— zł,
3. przy należnościach nieprzekraczających 500 do 2500 zł opłata wynosi zł 2,50,
4. przy należnościach nieprzekraczających 2500 do do 10.000 zł opłata wynosi zł 5,—,
5. przy należnościach przekraczających 10.000 zł opłata wynosi zł 10,—.

Za takiem ustaleniem tabeli opłat za upomnienia przemawiają jeszcze i dalsze względy, jak ogólna sytuacja gospodarcza, która bynajmniej nie uzasadnia pobierania opłat w dotychczasowej ich wysokości.

Związek Izb wyraził przekonanie, iż zmniejszenie wpływów, jakie pociągnie za sobą proponowana zmiana, zostanie wyrównane przez podwyżkę dochodów Skarbu Państwa naskutek uchwalonej ostatnio przez Izby Ustawodawcze ustawy o pobieraniu odsetek od zaległości w daninach publicznych. Odsetki te będą bowiem w myśl wspomnianej ustawy liczone już od dnia następnego po upływie terminu płatności, a nie, jak dotychczas, dopiero po upływie 14 dni od daty płatności należności.

Sprawy socjalne.

Zmiana składki za ubezpieczenie na wypadek bezrobocia pracowników umysłowych.

Z dniem 1 czerwca rb. wygasa moc rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 czerwca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 349) o podwyższeniu składki oraz o podziale składki między pracodawcą a pracownikiem w ubezpieczeniu na wypadek braku pracy pracowników umysłowych.

Przypominamy, iż podwyższenie składki na ubezpieczenie na wypadek bezrobocia pracowników umysłowych z 2% na 2,8% obowiązywało od dnia 26 czerwca 1933 r.

Po ekspirowaniu mocy wspomnianego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 czerwca 1933 r. — od dn. 1 czerwca rb. w ubezpieczeniu na wypadek braku pracy pracowników umysłowych składka wynosić będzie 2% zarobków z tem, że najwyższa granica uposażeń, od której opłacane są 2%-owe składki zgodnie z rozp. Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1933 r. wynosi 725 zł miesięcznie.

Przy uposażeniach, przekraczających 725 zł miesięcznie obowiązuje nadal dopłata od różnicy między faktycznie pobieranem wynagrodzeniem a 725 zł w wysokości 3/5 składki z tem, że dopłata ta, wynosząca obecnie 1,68% wynagrodzenia, naskutek powrotu składki do poprzedniej normy ulega obniżeniu do 1,2%.

Przy obliczaniu składki, otrzymywane przez pracownika wynagrodzenie zaokrągla się do jednego złotego, przyczem kwotę pięćdziesiąt groszy i wyższe przyjmuje się za pełną złotówkę, natomiast kwoty niższe od pięćdziesięciu groszy nie są brane pod uwagę.

Osoby, otrzymujące wynagrodzenie miesięczne niższe od 60 złotych lub nie otrzymujące żadnego wynagrodzenia, podlegają ubezpieczeniu z wynagrodzeniem 60 złotych miesięcznie.

Podział składki między pracodawcą a pracownikiem w myśl postanowień art. 104 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o ubezpieczeniu pracowników umysłowych w brzmieniu, ustalonem nowelą z dnia 22 marca 1933 r. Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 229), jest następujący:

1-o za obowiązkowo ubezpieczonych, nie otrzymujących żadnego wynagrodzenia lub wynagrodzenie nie wyższe niż 60 zł miesięcznie — składkę opłaca w całości pracodawca;

2-o gdy pracownik otrzymuje wynagrodzenie w granicach sześćdziesiąt złotych do czterystu złotych miesięcznie, pracodawca płaci trzy piąte, (1,2%), zaś pracownik dwie piąte składki (0,8%);

3-o gdy pracownik otrzymuje wynagrodzenie ponad czterysta złotych do ośmiuset złotych miesięcznie, pracodawca i ubezpieczony płacą po połowie składki, tj. po 1%;

4-o gdy pracownik otrzymuje wynagrodzenie ponad osiemset złotych miesięcznie, pracodawca płaci dwie piąte (0,8%), pracownik zaś trzy piąte składki (1,2%);

5-o pracownicy, których wynagrodzenie przekracza kwotę 725 złotych miesięcznie, opłacają ponadto trzy piąte składki (1,2%) od kwoty rzeczywiście otrzymanego wynagrodzenia, podlegającej zaliczeniu do ubezpieczenia, pomniejszonej o złotych siedemset dwadzieścia pięć. Pracodawcy w tej opłacie udziału nie biorą.

Przy wymiarze składki nie uwzględnia się kwoty do pięciu groszy włącznie, kwoty zaś ponad pięć groszy zaokrągla się w górę do najbliższej dziesiątki; gdy obydwie części składki, tj. część pracodawcy i ubezpieczonego kończą się na miejscu jednostek groszy cyfrą pięć, część składki pracodawcy zaokrągla się do najbliższej dziesiątki w górę, część zaś pracownika do najbliższej dziesiątki w dół (art. 105).

Z dniem 1 czerwca rb. wchodzą w życie omówione wyżej zmiany, dotyczące wysokości składki na ubezpieczenie na wypadek braku pracy pracowników umysłowych i podziału tej składki między pracodawcą a pracownikiem.

Zmiany te będą dotyczyły wynagrodzeń, należnych po dniu 1 czerwca rb. Składki za maj rb. winny być opłacane w dotychczasowej wysokości.

Rozwiązanie umowy o pracę z powodu choroby lub nieszczęśliwego wypadku.

Pod powyższym nagłówkiem zamieszcza p. Michał Dzięciołowski w Nr. 10 czasopisma „Przemysł Metalowy“ następujące krótkie trafne wyjaśnienie:

„W razie niestawienia się **robotnika** do pracy z powodu nieszczęśliwego wypadku lub choroby, pracodawca może niezwłocznie rozwiązać umowę bez wypowiedzenia tylko w ciągu piątego tygodnia niestawienia się do pracy robotnika z powodu choroby, a w razie innych uzasadnionych przyczyn — w ciągu trzeciego tygodnia niestawienia się do pracy. Po upływie wyżej przytoczonych terminów (5-go, wzgl. 3-go tygodnia, gdy rozwiązanie nie nastąpiło) pracodawcę obowiązuje dwutygodniowe wypowiedzenie.

Uzasadnienie: art. 16 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16. III. 1928 r. o umowie o pracę roobtników (Dz. U. Nr. 35 z 1928 r. poz. 324) w ustępie drugim stanowi, że

„nie można jednak w żadnym razie uznać za ważny do rozwiązania umowy powód niestawienia się robotnika do pracy wskutek nieszczęśliwego wypadku lub choroby przez okres czasu, nie wynoszący więcej niż cztery tygodnie, albo — z innych uzasadnionych przyczyn przez okres czasu nie wynoszący więcej, niż dwa tygodnie".

Natomiast art. 19 tego Rozporządzenia stanowi, że

„prawo do rozwiązania umowy o pracę na podstawie art. 15, 16 (wyżej przytoczonego), 17 i 18 rozporządzenia gaśnie po upływie siedmiu dni od chwili powzięcia przez stronę wiadomości o okolicznościach, uprawniających ją do rozwiązania umowy."

Słuszność powyższych wywodów potwierdza wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11. XII. 1931 r. I. C. 560/31.

„W razie niestawienia się **pracownika umysłowego** do pracy z powodu nieszczęśliwego wypadku lub choroby, pracodawca może rozwiązać umowę o pracę niezwłocznie bez wypowiedzenia tylko w ciągu czwartego miesiąca niestawienia się lub choroby. Po upływie tego miesiąca, gdy rozwiązanie umowy nie nastąpiło, pracodawcę obowiązuje 3-miesięczne wypowiedzenie.

Uzasadnienie: art. 32 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16. III. 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. Nr. 35 z 1928 r. poz. 323) stanowi, że

„pracodawcy służy prawo niezwłocznego rozwiązania umowy z ważnych przyczyn, a w szczególności... (punkt b) w razie niestawienia się pracownika do pracy wskutek nieszczęśliwego wypadku lub choroby w ciągu więcej niż 3 miesięcy."

Natomiast art. 36 tegoż rozporządzenia stanowi w ustępie drugim, że

„w wypadkach rozwiązania umowy z powodu ważnej przyczyny lub z winy strony przeciwnej, prawo rozwiązania umowy gaśnie z upływem miesiąca od chwili, kiedy strona pragnąca umowę rozwiązać uzyskała wiadomość o istnieniu ważnej przyczyny lub winy.

Handel zagraniczny.

Rozwój agend Centralnej Komisji Przywozu.

Wskutek przymusowego niestety rozrastania się systemu kontyngentowego z jednej strony, a zróżniczkowania nowej taryfy celnej z drugiej, agendy Centralnej Komisji Przywozu olbrzymio wzrosły, co znajduje wyraz w następujących cyfrach: w r. 1934 C. K. P. otrzymała 80.000 podań a w pierwszym kwartale 1935 r. już wpływa po 300 podań dziennie, co zapowiada, że w r. 1935 suma podań przekroczy znacznie cyfrę 100.000. Kontyngenty dotyczą 2.400 pozycyj taryfy celnej. Liczba klientów wynosi 8.000. W r. 1934 w porównaniu z r. 1933 agendy wzrosły o 60%.

Transport.

Opłaty portowe w Gdyni.

Rewizja opłat portowych itp. w Gdyni w kierunku zniżki (podobno o 15%) ma być podjęta w związku z dewaluacją guldena gdańskiego. Niezależnie od tego Min. Przemysłu i Handlu wysila się w kierunku obniżenia cen i kosztów utrzymania w Gdyni celem obniżenia robocizny, a w ślad za tem także wysokości różnych kosztów portowych. Akcja ta nie rokuje wielkiego powodzenia wobec tego, że na kosztach utrzymania w Gdyni ciąży głównie wysokie komorne.

Różne.

Uzupełnienie danych w rejestrze handlowym.

Izba Przemysłowo - Handlowa w Poznaniu przypomina, że firmy kupców rejestrowych, zarejestrowane przed wejściem w życie polskiego kodeksu handlowego mogą być przez nich nadal używane, należy je jednak uzupełnić dodatkiem oznaczającym obecnego właściciela, winno było być dokonane do końca grudnia 1934 r. W tym samym terminie należało uzupełnić wpisy rejestrowe danemi, których wpis przewiduje kodeks polski, a których przedtem nie wymagał kodeks niemiecki, np. w firmach kupców jednoosobowych należy dodatkowo zgłosić do rejestru *przedmiot przedsiębiorstwa i okoliczności dot. zdolności kupca do działań prawnych*. Pozatem w rejestrze należy uwidaczniać zbycie, wydzierżawienie i ustanowienie prawa użytkowania na przedsiębiorstwie kupca rejestrowego.

W myśl rozporządzenia o rejestrze handlowym sąd rejestrowy, którym z dniem 1. IV. 35 jest sąd okręgowy — ma z urzędu wzywać firmy do uzupełnienia tego rodzaju braków i w razie niespełnienia jego żądań, ma prawo nakładać grzywny. Izba zwraca uwagę kupców rejestrowych na konieczność doprowadzenia wpisów rejestrowych do porządku z własnej inicjatywy, aby uniknąć dodatkowych kosztów.

Równocześnie Izba przypomina obowiązek kupców rejestrowych przedstawienia sądowi rejestrowemu inwentarza i bilansu rocznego oraz składania odpisu bilansu rocznego do akt tegoż sądu. Niedopełnienie tych czynności poza grzywnami wymierzonemi przez sąd rejestrowy może mieć inne następstwa, których we własnym interesie kupcy winni unikać. Wszelkich informacyj w sprawach rejestru handlowego udziela biuro Izby, ul. Mickiewicza 31 (pokój 12).

Wycieczka do Francji, Anglji i Belgji.

Jak już na dorocznem Walnem Zebraniu informowaliśmy w czasie od 26 czerwca do 14 lipca br. urządza Związek Towarzystw Kupieckich wycieczkę kupców polskich do Francji, Anglji i Belgji. W programie wycieczki przewiduje się m. in. złożenie rewizyty Związkowi Kupców Polskich we Francji, oraz nawiązanie ścisłego kontaktu z angielskiemi sferami gospodarczemi, zwiedzenie Międzynarodowej Wystawy w Brukseli itd.

Koszta wycieczki przewiduje się w przybliżeniu w wysokości 600—700 zł przy podróżowaniu III kl., a 700—800 przy podróżowaniu II kl.

Techniczną stroną wycieczki zajmuje się Biuro Podróży „Orbis" w Poznaniu, Pl. Wolności 9, któremu należy przesłać przy zgłoszeniu udziału 30 zł na koszta wstępne.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1. — Czcionkami Drukarni Wydawniczej Fr. Krajna Sp. z o. o., Poznań, ul. Strzałowa 2a
Redaktor odpowiedzialny: Dyrektor Franciszek Łyczywek.